

Maade og med de Kræfter, den har til Raadighed. Derfor slappedes, maa man vel sige, Interessen for at vedligeholde dette Bevillingssystem uforandret; det viste ikke tilstrækkelig Nytte i den praktiske Retning, paa Grundlag af hvilket man oprindeligt havde fastholdt det, og det var dette Standpunkt, som mine Forgængere som Justitsministre endnu tog, den Gang Sagen blev bragt ind i et nyt Spor ved private Lovforslag, som for nogle Aar tilbage blev indbragte i det andet Ting. Forhandlingerne om dette Forhold mellem dette Ting og dets Udvalg og navnlig min seneste Forgænger vare meget nær ved at bringes til Afslutning. Man var bleven enig i alt væsentligt om et Lovforslag, bygget paa samme Type som det Lovforslag, jeg her omtaler, nemlig paa den Grundsætning, at der med Hensyn til en vis, begrænset Kreds af Navne inden for en bestemt Tidsgrænse skulde være en Ret for Befolkningen til at forandre Navn, tagende af disse anviste Kilder, uden Betaling og uden Henvendelse til Centraladministrationen. Ved Siden af disse begrænsede Navnekilder skulde Bevillingssystemet vedblive at fungere, og efter dette Tidsrum Udløb skulde det træde i fuld Kraft, idet man saa antog, at Strømningn hovedsagelig havde udtømt sig, og at der nu kun vilde blive Spørgsmaalet om de lejlighedsvis indtrædende Navneforandringer, som fra Begyndelsen havde været til Stede og til enhver Tid vilde være til Stede. Grunden, hvorfor dette Lovforslag ikke bragtes til Afslutning i det andet Ting i den Samling, hvorom Talen er, var væsentlig den, at man følte sig uvis med Hensyn til Kredsen af de Navnekilder, det kunde anvises vedkommende at øse af paa denne lempelige og lette Maade. Man savnede tilstrækkeligt Kendskab og Kundskab til den folkelige Navnedannelse, til hvilken vedkommende skulde henvises, og man ønskede først en saadan Kendskab tilvejebragt. Det foranledigede saa Nedsættelsen af den Kommission, hvis Arbejde om „Dansk Navneskik“ har været omdelt til ærede Medlemmer, og som De altsaa ville kende. Og om dette Arbejde er der jo kun gode Ord at sige. Det har ikke udtømmende, hvad de selv sige, men for store Dele af Landet, tagne med saa stor Afstand fra hinanden, at de kunne betragtes som repræsentative, givet en meget fyldig og udtømmende Oplysning om Navneskikken paa disse Steder, og dette Arbejde har ogsaa, som jeg senere nærmere skal paavise, sat sit Mærke i det her foreliggende Lovfor-

slag. Men tillige har dette Lovforslag oplyst noget andet, nemlig, at det er meget vanskeligt eller rettere sagt ugørligt at opstille bestemte, præcise Retsregler, som kunde afløse det Skøn, som nu ved Bevillingspraksisen er det afgørende paa saa mange Punkter. Det har ikke været denne Kommission muligt — og jeg tvivler om, at der overhovedet er nogen som helst Mulighed for det — at opstille præcise og nøjagtige Retsregler, som udelukke Skøn, for berettigede Navneforandringer. Dette negative Resultat af Arbejdet viser sig ganske særlig meget bestemt i de to Lovforslag — et af Flertallet og et af Mindretallet i Kommissionen — som knyttedes til dennes Arbejde, thi intet af disse, Flertallets mindst, afløser Skøn med Retsregler i nogen som helst Henseende. Det er stadig Skønnet, hvorpaa al Ting hviler. Der er et Overskøn, som jeg ikke anser for heldigt, for saa vidt det er en Domstols Skøn, der sættes over Administrationens Skøn, uagtet Domstolen ikke har haft en sagkyndig Hjælp, medens Administrationen har haft det. Det er Indvendinger, som jeg ikke videre skal dvæle ved, da disse Forslag ikke foreligge, men kun henholde mig til det negative Resultat. Retsregler, som kunne afløse helt og fuldstændigt den gældende Bevillingspraksis, ere ikke givne ved disse Lovforslag i nogen Henseende. Paa Grundlag af og med Benyttelse af Oplysninger, som Kommissionen har givet, og paa Grundlag af og med Benyttelse af de Foranstaltninger, hvorom der var Enighed mellem den daværende Justitsminister og det andet Tings Udvalg, er saa dette Lovforslag blevet udarbejdet, og jeg tror at turde sige, at Vedtagelsen af dette Forslag vil betegne et Fremskridt og vil betegne det paa en saadan Maade, at der virkelig opnaas noget bedre i Forhold til den Tilstand og den retlige Tilstand, som nu er for Haanden.

Forslaget er bygget efter det Mønster, hvorom, som jeg tidligere sagde, der var Enighed mellem den tidligere Justitsminister og Udvalget i det andet Ting. Det sondrer altsaa imellem to Klasser. Den ene er den Klasse, hvor der tildeles Befolkningen en Ret til hos en lokal Myn- dighed og uden Betaling at faa et Navnebevis, et Bevis, som giver Hjemmel til at bære et forandret Navn, naar dette sker inden for en bestemt Tidsgrænse, og naar Navnet tages fra de anviste Kilder. Derved fyldestgøres dette Ønske, dette Krav om en lettere Maade at komme til mere naturlige og beføjede Navneforandringer